

Karim Nader i l'alteració de la memòria

Karim Nader (El Caire, 1967) és professor a la McGill University (Canadà) i les seves investigacions en neurociències i, especialment, els seus treballs sobre el fenomen de l'oblit estan obrint un nou camí en la comprensió de fenòmens com la falsa memòria, la construcció dels records, etc. Els records són part essencial de la identitat humana, però també poden convertir-se en una font de dolor, d'angoixa, etc. Els 'mals records' (haver estat víctima de violació o de tortura, d'un accident, ser veterà de guerra, etc.), poden incapacitar greument i impedir gaudir d'una vida feliç, humana. Una de cada tres persones que han patit maltractaments pateixen Trastorn d'Estrès Posttraumàtic, per tant, resulta important buscar formes de guarir-los.

L'any 1999, Nader va provar que els records, un cop formats, no es mantenen necessàriament estables. La memòria podia ser 'deslligada' i 'reconsolidada' amb l'ajut de fàrmacs.

Segons la tesi de Nader, els records de les males experiències poden ser eliminats mitjançant l'ús de beta-bloquejadors, un tipus de medicina inicialment desenvolupada per al tractament de les malalties cardíques. Una dosi de Propranolol (un medicament per a la hipertensió) administrada al cap de poc de l'esdeveniment traumàtic, aconsegueix reduir les respostes fisiològiques que provocarà més tard aquest esdeveniment.

El medicament no pretén eliminar els mals records, però aconsegueix reduir significativament el dolor agut dels records traumàtics i les emocions danyoses que hi estan associades.

Segons Nader el cervell emmagatzema els records d'una certa forma: en una part s'hi guarda tota la informació conscient, tots els detalls que recordem d'un cert esdeveniment, mentre que a l'altre part del cervell s'hi guarda tot l'aspecte emocional, tots els sentiments associats a aquests fets. El que farien els betabloquejadors és actuar sobre la part emocional del record traumàtic, però no la part conscient del record. Per tant, no seriem, en absolut, cap mena de robots. Però patiríem molt menys.

No es tracta de suprimir les emocions amb una píndola, sinó d'eliminar el poder destructiu d'un record i, com diu Nader, 'convertir-lo en un record que és dolent però és normal'. Donat que cada dia prenem decisions basades en temors i en sentiments sobre el que podria passar, els experiments de Karim Nader obren un impressionant camp de recerques no tan sols en termes de teràpies per a l'Estrès posttraumàtic, sinó per a la comprensió de la vida quotidiana. I poden resultar també decisius per al tractament de l'epilèpsia, el trastorn obsessiu-compulsiu i, fins i tot, les addiccions.